

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 116.815 van 10 maart 2003
in de zaak A. 89.822/IX-2241.**

In zake : Rudy VERZYCK,
wonende te BRUSSEL,
Timmermansstraat 22

tegen :

het Selectiebureau van de Federale Overheid (SELOR).

DE RAAD VAN STATE, IXe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Rudy VERZYCK op 10 februari 2000 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de "beslissing van de examencommissie belast met de samenstelling van een wervingsreserve van inspecteurs bij een fiscaal bestuur van het Ministerie van Financiën (kenmerk van examen: ANG 99031)";

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur-afdelingshoofd W. VAN NOTEN;

Gelet op de beschikking van 6 december 2001 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 23 januari 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 24 februari 2003;

Gehoord het verslag van staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker, en van adviseur-generaal J. MOMMENS die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd W. VAN NOTEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Verzoeker neemt deel aan een vergelijkend examen nr. ANG99031 voor de werving van inspecteurs (rang 10) bij een fiscaal bestuur van het ministerie van Financiën.

Het vergelijkend wervingsexamen bestaat uit een computergestuurd en schriftelijk gedeelte en een mondeling gedeelte.

Luidens het examenreglement beoogt het mondeling gedeelte de "evaluatie van de overeenstemming van het profiel van de kandidaat met betrekking tot de specifieke functievereisten, evenals van zijn motivatie en de affiniteit met het werkterrein";

1.2. Met een brief van 13 december 1999 deelt SELOR aan verzoeker mede dat hij niet geslaagd is voor het examen en dat hij 12 punten op 40 behaalde voor het mondelinge gedeelte, terwijl het vereist minimum 24 punten bedraagt.

1.3. Met een aangetekende brief van 14 januari 2000 vraagt verzoeker aan SELOR een "afschrift van het examenverslag".

1.4. Met een brief van 28 januari 2000 antwoordt SELOR aan verzoeker wat volgt :

"(...)

De examencommissie was van oordeel dat u vaak niet antwoordde op de gestelde vragen, mede door een gebrek aan luistervaardigheid. Door uw antwoorden op sommige vragen kwam u bij de jury niet steeds ernstig over en werd de indruk gecreëerd dat u de zaken nogal luchtig oppakte. Zo bracht u in uw motivatie voor uw sollicitatie aan dat u 'iedere 7 jaar van job verandert'.

U heeft de examencommissie dan ook niet kunnen overtuigen aan het vooropgestelde profiel te beantwoorden.

(...)"

1.5. Verzoeker vordert de vernietiging van "het betreffende examenresultaat ten aanzien van zijn persoon, en in bijkomende orde (...) van het gehele examen ANG 99031";

2.1. Overwegende dat verzoeker in het eerste middel de schending aanvoert van "substantiële vormen"; dat hij betoogt dat de examencommissie, doordat zij samengesteld is uit "ambtenaren die noch de technische kennis, noch de intellectuele bagage hebben" -in die zin dat "twee leden geen enkele autoriteit hebben, noch respect afdwingen, omdat ze o.a. de kandidaat niet eens in de ogen durven kijken, en waarvan het derde lid niet eens de meest elementaire omgangsvormen beheerst"-, "onmogelijk het werk kan verrichten dat zij verondersteld wordt te doen", terwijl een examencommissie, die kandidaten van universitair niveau ondervraagt, een "meer dan gemiddeld" zelfvertrouwen moet hebben, dat zij conflictsituaties moet kunnen hanteren, luistervaardig, flexibel, kritisch en plichtbewust moet zijn; dat naar zijn oordeel de examencommissie in dit geval bestond uit ambtenaren die niet de vereiste "morele eigenschappen en professionele vaardigheden (bezaten) om examens af te nemen van kandidaten van universitair niveau" en dat, zoals blijkt uit het door hem geschetste verloop van het examen -meer bepaald de reactie van de examinatoren op zijn uiteenzetting met betrekking tot zijn motivatie en

functieverwachting-, de examinatoren blij hebben gegeven van een "verregaande vooringenomenheid";

2.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord betoogt dat het examen verlopen is volgens de in het examenreglement bepaalde criteria, dat verzoeker de enige kandidaat is die de bekwaamheid en de deskundigheid van de leden van de examencommissie in vraag stelt en dat de vertegenwoordigers van de vakorganisaties tal van mondelinge examenzittingen hebben bijgewoond zonder enige opmerking te maken die zou aansluiten bij de "verregaande vooringenomenheid" waarop verzoeker alludeert;

2.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord repliceert dat hij in zijn verzoekschrift -door het weerleggen van de argumenten waarmee de examencommissie zijn punten motiveert- heeft pogen aan te tonen dat de examinatoren "ofwel incompetent (...) ofwel vooringenomen waren"; dat hij erop wijst dat zijn zeer slecht resultaat -hoewel hij 22 jaar voordien slaagde in het zware examen van de inspectie van Financiën- hem doet twijfelen aan het beoordelingsvermogen van de juryleden, dat hij jaren geleden in het ministerie is binnengekomen op een hogere graad dan de examinatoren, die overigens van hetzelfde hiërarchisch niveau zijn als dit van de betrekkingen die op grond van het examen zullen begeven worden en dat er geen vakbondsvertegenwoordiger aanwezig was toen hij het mondeling examen aflegde;

2.4.1. Overwegende dat het middel betrekking heeft op de samenstelling van de examenjury voor het mondeling examen, aan wie verzoeker onbekwaamheid en een bevooroordeelde opstelling verwijt;

Overwegende dat verzoeker niet betwist dat de verwerende partij bij de samenstelling van de examenjury de toepasselijke reglementering nageleefd heeft; dat hij enkel tot de onbekwaamheid en de vooringenomenheid besluit op grond van enerzijds de houding die de examinatoren tijdens zijn examen hebben aangenomen en anderzijds de weinige punten die zij hem hebben toegekend;

2.4.2. Overwegende dat, in de veronderstelling dat de door verzoeker uiteengezette versie betreffende de houding die de examinatoren tijdens zijn examen hebben aangenomen met de werkelijkheid overeenstemt, daarmee zeker niet aangetoond is dat de juryleden onbekwaam zouden zijn; dat die onbekwaamheid ook niet afgeleid kan worden uit het feit dat verzoeker voor het hier bestreden mondeling examen slechts 12 punten op 40 heeft behaald; dat, aangezien elk examen een afzonderlijke beoordeling vormt, de verwijzing naar studies en beroepsverleden terzake geen enkele relevantie vertoont;

Overwegende, wat de beweerde vooringenomenheid van de examenjury betreft, dat de voorgelegde bewijsgegevens het relaas zijn van zuiver persoonlijke ervaringen zoals verzoeker die tijdens de ondervraging zelf heeft opgedaan en die hij vervolgens in relatie heeft gesteld met het geringe puntenaantal dat de examencommissie hem heeft toegekend; dat, dienvolgens, de beweerde vooringenomenheid volledig steunt op de persoonlijke, subjectieve benadering van het examenverloop door verzoeker; dat verzoeker daarbuiten geen enkel verifieerbaar gegeven aanwijst waaruit, objectief, enige vooringenomenheid van een of meerdere juryleden zou kunnen blijken;

Overwegende dat het middel niet gegrond is;

3.1. Overwegende dat verzoeker in het tweede middel aan de verwerende partij "overschrijding of afwending van macht" verwijt; dat hij in het middel kritiek uitbrengt op de verschillende redenen -verzoeker onderscheidt er vier- die de verwerende partij in haar brief van 28 januari 2000 heeft opgegeven voor zijn mislukking; dat hij zulks als volgt verwoordt :

"- het verwijt dat niet geantwoord werd op de gestelde vragen wegens gebrek aan luistervaardigheid is onterecht. Het geven van klare en precieze antwoorden in dergelijke gevallen bewijst enkel dat de kandidaat weet wat hij wil. Dat de examencommissie liever 'correcte' en brave antwoorden krijgt is haar probleem, maar ze overschrijdt haar macht als ze andere antwoorden niet accepteert;
- een 'gebrek aan ernst' en 'luchtigheid' verwijten aan een kandidaat die enkel maar 'groeierende verbazing en ongeloof' wil communiceren, bewijst de

vooringenomenheid en dus overschrijding of afwending van macht bij de leden van de commissie;

- een negatief vooroordeel uitspreken tegen een kandidaat die om de 7 jaar van job wil veranderen, wat meer dan acceptabel is in andere economische sectoren, getuigt eveneens van vooringenomenheid en kan dus gecatalogeerd worden als overschrijding of afwending van macht;

- tenslotte is het klaar en duidelijk dat ondergetekende aan alle voorwaarden van het gestelde profiel beantwoordt. De kandidaat desalniettemin toch niet laten slagen is weeral een teken van vooringenomenheid en dus overschrijding of afwending van macht";

3.2. Overwegende dat de verwerende partij het middel als volgt beantwoordt : de Raad van State heeft meermaals geoordeeld dat voor de motivering van een examenuitslag alleen dan de punten niet volstaan, wanneer bepaalde gegevens doen twijfelen aan "de ernst van de gegeven punten"; in dit geval blijkt niet dat de punten niet ernstig gegeven zouden zijn; het komt uitsluitend de examencommissie toe om, binnen de grenzen van de redelijkheid, de waarde van de kandidaten te beoordelen en hun uitslag te bepalen en niets in het dossier laat vermoeden dat verzoeker niet met de vereiste zorgvuldigheid beoordeeld is geworden;

3.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord, ter aanvulling van de argumentatie in het verzoekschrift, betoogt dat het verslag van zijn mondelinge proef niet op zijn werkelijkheidswaarde gecontroleerd kan worden, aangezien er geen enkel objectief element in wordt vermeld;

3.4. Overwegende dat verzoeker in zijn laatste memorie, in het kader van zijn stelling dat de bestreden beslissing niet op deugdelijke motieven steunt, nog betoogt dat het mondeling examen niet sloeg op het beantwoorden van kennisvragen en dat de toegekende punten derhalve niet kunnen volstaan om aan zijn uitslag een deugdelijke grondslag te geven; dat hij ook stelt dat de verwerende partij niet ingegaan is op zijn vraag om het proces-verbaal van het examen in te kijken, met het gevolg dat hij niet heeft kunnen nagaan welke antwoorden hij op de hem gestelde vragen heeft gegeven terwijl de uitleg, die SELOR hem op 28 januari 2000 heeft gegeven, "volkomen nietszeggend (is)", aangezien niet kan uitgemaakt worden op welke basis hem een "gebrek aan luistervaardigheid", een "gebrek aan ernst" en

"luchtigheid" verweten wordt; dat hij daar tegenover stelt dat zijn antwoorden op vragen naar zijn motivatie en functieverwachtingen "zeer concreet (waren)" -meer bepaald heeft hij verwezen naar het bezit van drie universitaire diploma's waaronder een in het fiscaal recht, naar de zeven jaar die hij als inspecteur van financiën heeft gewerkt, naar zijn kaderfunctie bij de ASLK en naar zijn activiteit gedurende zeven jaar als onafhankelijk consultant in bedrijfsbeheer, naar zijn vaste wil om een carrière voort te zetten "in de vennootschapsbelasting" waar een grote nood is aan specialisten- en dat hij alleen zijn verbazing -zelfs ergernis- heeft getoond toen hem, na dat antwoord, "tot tweemaal toe eenvoudig de vraag werd gesteld" of hij bereid was nog cursussen te volgen, maar dat zulks het verwijt van een gebrek aan luisterbereidheid niet kan schragen; dat hij ook stelt dat de verwerende partij de verwijten van gebrek aan ernst en van luchtigheid baseert op een, uit haar verband gehaalde, "geïsoleerde uitspraak" dat hij om de zeven jaar van werk wil veranderen, terwijl die uitspraak ook geen enkel verband vertoont met de vooropgestelde profielbeschrijving; dat hij daar nog aan toevoegt dat de examencommissie geen rekening heeft gehouden met zijn ervaring en verdiensten, maar dat zij hem "een zwaar buiscijfer" toegekend heeft "op basis van een paar subjectieve bevindingen die allerminst als dermate zwaarwichtig kunnen worden aangemerkt dat ze zulk een cijfer verantwoorden (...) en die geen steun vinden in het dossier of uit hun context zijn gehaald";

3.5.1. Overwegende dat, blijkens het examenreglement, de hier ter discussie staande mondelinge proefertoe strekte "de overeenstemming van het profiel van de kandidaat met betrekking tot de specifieke functievereisten (te evalueren) evenals zijn motivatie en de affiniteit met het werkterrein"; dat punt 1.2. van het examenreglement melding maakt van de volgende profielvereiste :

"Ongeacht de administratie en dienst van tewerkstelling wordt van de inspecteurs verwacht dat zij een ruime belangstelling betonen voor recht in het algemeen en meer in het bijzonder voor fiscaal, burgerlijk en handelsrecht. Verder is een goede boekhoudkundige kennis (klassieke en geautomatiseerde boekhoudingen), evenals interesse voor informatica en automatiseringsprocessen vereist.

Naast het kennis aspect zijn uiteraard ook de persoonlijkheidsaspecten zeer belangrijk. De ambtenaren van de fiscale administraties treden, bij de uitvoering van hun taak, in contact met belastingplichtigen en met collega's uit andere administraties en departementen. Bijgevolg moeten de kandidaten over de nodige schriftelijke en mondelinge communicatievaardigheden beschikken.

Verder zijn ondermeer volgende persoonlijkheidskenmerken onmisbaar : beschikken over een goed organisatietalent; zelfstandig kunnen werken; een meer dan gemiddeld zelfvertrouwen en doorzettingsvermogen hebben; conflictsituaties niet uit de weg gaan en kunnen hanteren; flexibel zijn; openstaan voor bijscholing; luistervaardeg zijn; kritisch en plichtbewust zijn; een grote zin voor productiviteit bezitten en zo nodig kunnen werken onder tijdsdruk; analytisch kunnen denken; beslissingen durven nemen.

Naarmate zij doorgroeien, kunnen zij worden belast met de leiding van een ploeg of een dienst, waarvoor dan weer de nodige managementcapaciteiten belangrijk zullen zijn";

3.5.2.1. Overwegende dat, aangezien het hier besproken mondeling examen geen betrekking heeft op kennisvragen, het niet-slagen van verzoeker inderdaad niet deugdelijk verantwoord kan worden door de toegekende punten alleen;

3.5.2.2. Overwegende dat de verwerende partij in het dossier het stuk "notulering mondelinge proef" voorlegt, waarin melding gemaakt wordt van de studies die verzoeker heeft doorlopen, van zijn beroepservaring evenals van de "besproken thema's"; dat er voort ook een "motivatie van de beslissing van de examencommissie" in opgenomen is;

Overwegende dat de rubriek "besproken thema's" de volgende vermeldingen bevat :

"Motivatie: is gebeten dr fiscaliteit, verandert iedere 7 j van werk.

Beeld van de functie:

Ph: analysewerk is sterk, overtuigendheid, onafhankelijkheid, zelfverzekerdheid.

OPQ: - overtuigend: verkopen interesseert hem niet, wel onderhandelaar

- praktisch: is geen handige Harry

- onaangedaan: op lange termijn, maar wel aangedaan op korte termijn

- energiek: is niet sportief

Actual.: - dir. bel + BTW, beheerscontroles

- crisisbelasting

- indexatie v. belastingsschalen maar ook van andere bedragen in het wetboek
Voorkeur: vennootschapsbelast.";

Overwegende dat de rubriek "motivatie van de beslissing van de examencommissie" het volgende vermeldt :

"Antwoordt niet op de vragen, luistert niet, gaat er nogal luchtig over, komt niet ernstig over (cfr. motivatie).
Niet overtuigend.";

3.5.2.3. Overwegende dat de verwerende partij de voormelde motivatie in de brief van 28 januari 2000 aan verzoeker als volgt nader gespecificeerd heeft :

"De examencommissie was van oordeel dat u vaak niet antwoordde op de gestelde vragen, mede door een gebrek aan luistervaardigheid. Door uw antwoorden op sommige vragen kwam u bij de jury niet steeds ernstig over en werd de indruk gecreëerd dat u de zaken nogal luchtig oppakte. Zo bracht u in uw motivatie voor uw sollicitatie aan dat u 'iedere 7 jaar van job verandert'. U heeft de examencommissie dan ook niet kunnen overtuigen aan het vooropgestelde profiel te beantwoorden.";

3.5.3. Overwegende dat verzoeker niet betwist dat de motivering opgenomen in de brief van 28 januari 2000 de explicatie vormt van de motivering vermeld in het verslag van zijn examen en dat beiden, als grondslag voor de aan verzoeker toegekende punten, aan de examencommissie toegerekend dienen te worden; dat in het kader van het middel uitgemaakt moet worden of die vermeldingen het onvoldoende resultaat van verzoeker -12 punten op 40- kunnen rechtvaardigen;

3.5.4. Overwegende dat verzoeker de motivering van de examencommissie niet deugdelijk vindt omdat zij hem niet toelaat uit te maken welke precieze feitelijke gegevens aan de basis liggen van de geformuleerde conclusies; dat hij de motivering hoe dan ook onjuist acht;

3.5.5. Overwegende dat de examencommissie als opdracht had na te gaan of verzoeker voldeed aan het sub 3.5.1. geciteerde profiel, of hij de vereiste motivatie voor de functie van inspecteur bij de verschillende administraties van het ministerie van Financiën bezat en of hij blijk gaf van voldoende betrokkenheid bij het werkterrein; dat verzoeker niet betwist en dat uit de vermeldingen in de rubriek "besproken thema's" trouwens ook blijkt dat het gesprek dat hij met de commissie heeft gehad daadwerkelijk gericht was op de controle van die voorwaarden;

Overwegende dat een examencommissie bij het vervullen van dergelijke opdracht over een ruime appreciatiebevoegdheid beschikt, zo wat betreft de thema's die zij tijdens het gesprek aan de orde brengt als wat betreft de beoordeling van de prestatie van de kandidaat; dat bovendien, in de mate dat de beoordeling van een dergelijk examen niet zozeer afhangt van het al dan niet correct beantwoorden van de gestelde vragen, maar dat zij -inzonderheid waar de examenjury zich, als te dezen, moet uitspreken over het voldoen aan bepaalde vereisten inzake persoonlijkheidsaspecten van de kandidaten- veeleer de neerslag vormt van de impressie die de globale prestatie van de kandidaten bij de examenjury heeft gewekt, van de examencommissie niet gevraagd kan worden dat zij, door elk van haar beoordeling te koppelen aan een welbepaalde passage uit het gevoerde gesprek, de motieven van haar motieven uitspreidt, weze het dat de commissie het begripen van haar stellingname sterk kan bevorderen door, al was het maar bij wijze van voorbeeld, te verwijzen naar bepaalde passages uit het gesprek;

3.5.6. Overwegende dat, wegens de zeer ruime discretionaire bevoegdheid waarover de examencommissie aldus beschikt, het wettigheidsstoezicht van de Raad van State op een beslissing als de bestredene beperkt is tot de vraag of de motieven die de examencommissie opgeeft, verband houden met de vooropgestelde vereisten van het profiel, of de uiteenzetting van verzoeker voldoende elementen bevat om de juistheid van de motieven aan het wankelen te brengen en of de commissie niet kennelijk onredelijk heeft gehandeld door op grond van die motieven aan verzoeker 12 punten op 40 toe te kennen;

3.5.7. Overwegende dat verzoeker niet betwist dat de aangehaalde motieven kaderen in het vooropgestelde profiel van de kandidaten; dat hij wel betoogt dat de verwijzing naar het feit dat hij om de zeven jaar van werk verandert geen verband houdt met het profiel, maar dat die vermelding in de motivatie duidelijk geen op zichzelf staand beoordelingselement vormt maar opgevat is als de illustratie van het motief dat verzoeker de aangelegenheid luchtig en met weinig ernst bekijkt;

Overwegende dat het door verzoeker gegeven punctueel relaas van het verloop van zijn examen en zijn persoonlijke beschouwingen bij de houding die de juryleden te zijnen opzichte tentoon hebben gespreid, als zodanig niet toelaten de conclusies van de examencommissie onjuist te bevinden; dat immers, als hiervoor gesteld, de beoordeling van de persoonlijkheidskenmerken van verzoeker een veeleer globale beoordeling van de prestatie vereist, welke niet onmiddellijk verbonden is met de concrete antwoorden die verzoeker op de gestelde vragen heeft gegeven;

Overwegende tenslotte dat de aan de Raad van State voorgelegde gegevens de conclusie niet wettigen dat de examencommissie kennelijk onredelijk is geweest door verzoeker op grond van de vermelde motieven slechts 14 punten toe te kennen;

Overwegende dat het middel niet gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op 173,53 euro, komen ten laste van verzoeker.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op tien maart 2000 en drie, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

J. DE BRABANDERE.